

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Gyarmatország.

Pécs, 1898. október 20.

Mig a magyar kormány mint a vakondok bujkál ismeretlen sötét utakon s ha egyik-másik tagja sarokba szorítatva föl is szólal, e nyilatkozatoknak nem fölvilágosítás a célja, hanem porhintés, hogy a homályból itt-ott fölbukkanó tényeket se láthassuk tisztán: addig az osztrák birodalmi gyűlés bizottságában nap-nap után emel szót egy-egy miniszter s mond olyan igazságokat, tesz olyan leleplezéseket, hogy a hátunk is borsózik bele; a magyar kormány alig győzi letagadni az osztrák kollégák kijelentéseit s egyik bakot lövi a másik után.

Igy Lukács pénzügyminiszter, aki Kaizl nyilatkozatát az utólagos junktimról akarta értelméből kiforgatni, épen a junktim létezése mellett szolgáltatott bizonyítékot, mikor ezeket mondta: „hogy emelünk-e kvótát vagy nem emelünk, az attól fog függni, hogy a többsége a törvényhozásnak úgy fogja-e találni, hogy az ország teljesítési képességének megfelelő egy magasabb kvóta vagy nem.”

Ezt a hottentotta-magyarságu kijelentést, kapcsolatban az osztrák pénzügyminiszternek azzal a nyilatkozatával, hogy a kiegyezési javaslatok sima elintézése a kvótakérdés kedvező megoldásának a föltétele, másként értelmezni nem lehet, mint

hogy megfelelőnek fogjuk találni a magasabb kvótát az ország teljesítési képességének, ha az osztrákok elfogadják lényeges módosítás nélkül az eléjük terjesztett kiegyezési javaslatokat, ellenkezőleg pedig nem.

Hogy ez így van, hogy az ország teljesítési képességét a kiegyezés létrejötte vagy meghiusulta szerint akarják megítélni, az már abból is kétségtelen, hogy különben a kormánynak nem kellene himezni-hámozni, hanem már most is nyíltan kimondhatná, hogy kvótát nem emelünk, mert a kvótabizottság épen a kormány által rendelkezésére bocsátott hiteles adatokból már régen kimutatta, hogy még a mostani kvóta is meghaladja az ország teljesítési képességét.

Épen az a bujkálás a többség háta mögé, a melylyel Lukács igazán nevetségessé tette magát az ország előtt, bizonyítja legjobban, hogy a junktim kétségtelenül megvan abban az értelemben, hogy amit nyer a magyar kincstár a fogyasztási adók átutalásával, azt visszafizetjük a magasabb kvótában. A volt és a jelenlegi osztrák miniszterek nyilatkozatai szerint erről biztosította Bánffy az osztrákokat s ezt fogja teljesíteni a magyar törvényhozás többsége, amely helyett Bánffy gondolkozik és cselekszik, de akarata számbavételre igényt tartó tényezőt már csak azért sem képezhet, mert hisz a kormány

ez iránt meg sem kérdezte, mielőtt cselekedett volna.

Van ennek a többségnek súlya, de ez nem öntudatos súly, hanem hasonlatos a hegyekről alázuhanó lavina súlyához, a mely szétrombol, eltemet mindent, a mi utjába kerül, de zuhanását tőle független erők indítják meg és irányítják. Ha a kormány azt szuggerálja ennek a tehetetlen tömegnek, hogy a kvótát nem emelhetjük, mert úgy is túl vagyunk terhelve, hát erre fog esküdni, de ha az lesz a kormány javaslata, hogy igenis föl kell emelni a kvótánkat, mert az új kiegyezés sokkal előnyösebb helyzetbe juttatta az országot, akkor nyers tömegével el fog söpörni minden ellenállást az emelés utjából, mert hiszen a lavina nem állhat meg tetszés szerint, ha egyszer megindították.

Most még nincsen megindítva, azért kellett a kvótabizottságnak is elhalasztania a válaszadást a vakmerő osztrák izenetre, ahelyett, hogy rögtön fölháborodással visszautasíthatta volna a zsaroló követelést: majd ha meglesz a kiegyezés, akkor emelheti vígan a kvótánkat, mert így kívánja ezt a Schluss-junktim!

Hát erre méltán mondhatjuk el Apponyival, hogy ez a szerep méltó a bűnben fogamzott parlamenthez. Még külön vérdíjjal is megfizettetik velünk azt a rabszolga-virtust, hogy eldobjuk magunktól önként kínálkozó önállóságunkat s újra

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Ciprus-ág,

— melyet III. Béla magyar király ravatalára örök halála s kegyeletes hódolata jeléül tesz a magyar ciszterci rend. —

Mily ádáz, mily kegyetlen végzet ez,
Mely egy nagy nemzetet bánatba dönt,
Fájdalmával királyi szűt sebez,
S egy szent családra bút hoz s gyász-özönt! ?
— Ujból temetni a dicső királyt,
Kinek jó lelke régen égbe szállt,
Hogy nyerjen új lakot a holt tetem,
Hol majd örökre békében pihen.

Nem végzet ez, nem! . . . Isten ujja int,
Hogy újra elsirassuk a dicsőt,
S újból átszenvedjük a néma kint,
Miképp ős apáink, temetve őt . . .
Az Úr int, hogy sok századok után
Ismét könyezzünk gyász-ravatalán
S mit rajt' a sors vágott, a mély sebet,
Hegeszszé bé a hála s kegyelet.

Mert érhet-e fájóbb és égetőbb
Seb egy királyi porladó szívet,
Mint ha feltépik rajt' a szemfedőt,
S nyugodtan álmodnia sem lehet?
Kegyés királyunk, Béla! tenzived
Átszenvedé kinjával e sebet! . . .
A pusztá sóhaj itt hiu, kevés; —
Egy balzsamir van: az engesztelés!

S ma az engesztelés szent napja van . . .
A nagy királyutód s a nemzedék
Együttéreznek a fájdalomban;
Szemökben a bú tűz-gyémántja ég . . .
A nagy királyé a királyhalott,
Porának ő állit uj sirlakot,
S a nemzet keble mély keservivel
Kiséri békés nyughelyére el.

Dicső királyunk! ki koronádnak
Erényeidből szerzél glóriát,
Melynek sugári napokká válnak,
Örök időkre fényt árasztva rád:
Koronád egy új gyönggyel lett e nap
Fényben dicsőbb, értékben gazdagabb;
Mert az nemes szivedben született . . .
Ez igaz-drágagyöngy: a kegyelet.

S te nemzetem! midőn megtisztelede
Jó Béla ős királyunk hamvait,
Hidd el, dicsőbbé tesz e tisztelet,
S fönsége által áldva boldogit.
Óh mert csak úgy boldog, dicső a nép,
Ha drága, megszentelt ereklyekép
Szíve szentélyén hordja őseinek
Emlékeit, s hűséggel őrizi meg.

. . . Im áll a ravatal; . . . rajt' hamvveder,
Keblében a király-ereklye csont.
Körötte a magyar nép szíve ver
És bánatos szeme bús könyvet ont . . .

S fölzeng a gyászos ének: »Requiem!
Nyugalma hogy csendes, boldog legyen! . . .
Az ájtatos fohászt, a hő imát,
Az ajkáról szeráfok veszik át . . .

De bár közös a fájdalom, a köny:
A bú tövise minket sebze meg,
S a legfájóbb köny is, mely mint özön
A hű kebelből árad, a mienk . . .
Róbert fiainak, te jó király!
Házat, hazát és templomot adál,
S midőn őket kegyedbe fogadád,
Családod lön e szerzetes család.

S mily boldogító, fenséges csoda! . . .
Az ősi, szent kolostorok közül,
Miket Róbert családnak ada
Királyaink jósága örökül:
Zirc és Pilis, Pásztó és Szent-Gotthárd
Állták ki a vihart, a vészes árt.
A többi? . . . óh úgy fáj a gondolat, —
Romokba dőlt a vész súlya alatt.

E négy apátság, Béla! tenműved . . .
E szent lakokból áradott: a hit,
Mely lelkeinknek üdvöt ad s szívet
Erényekért lángolni megtanít;
A tudomány, mely az ész homályát
Ragyogva, égi fényvel hatja át;
A munka, melynek verejtékiből
A földi jólét szép virága nő.

a nyakunkba vesszük a gyarmati függés igáját. Mikor a nemzet önérzetes része azt kiáltja, hogy dolgozzunk s a magunk erejével tartjuk fenn magunkat, akkor a tehetetlen koldus jajveszékésével töltjük be a levegőt, hogy éhen vesszünk, ha az eddigi alamizna nyomoruságos morzsáival nem tengethetjük tovább szájalmas életünket.

Az a koldusbíró, aki busás ellátást kap ebből a hitvány alamiznából, váltig rózsásnak festi a helyzetünket s üres frázisnak hirdeti az ellenzéknek azt a folyton hangoztatott állítását, hogy a gazdasági közösségben Magyarország csak gyarmata marad az erősebb és fejlettebb Ausztriának s ime most osztrák részről érkezik szomorú igazolása ennek az ellenzéki állításnak.

Nem is kisebb ember, mint egy osztrák miniszter, *Dipauli* báró tesz erről tanubizonyságot abban a beszédében, a melyet az osztrák kiegyezési bizottság tegnapelőtti ülésében mondott. Nagy megelégedéssel konstataálta ebben a nemes báró, hogy lényegében érdemleges kifogások a vám- és kereskedelmi szövetség ellen nem emeltettek, a mennyiben a különválást ott senki sem kívánta s hozzátette még, hogy „oly időben, midőn mindenütt kibővíteni igyekeznek a gazdasági területeket gyarmatok útján, semmi értelme sem volna annak, hogy Ausztria gazdasági területe szűkítessék.»

Az osztrák miniszter eme hivatalos nyilatkozatából először is az tűnik ki, hogy Ausztria kormánya *Magyarországot is osztrák gazdasági területének tartja*, mert azt mondja, hogy Magyarország különválása által Ausztria gazdasági területe szűkítettnek; de kitűnik az is, hogy az osztrák kormány *hazánkat kifejezetten gyarmat-orzágnak minősíti*, mert különben nem utasíthatná vissza a mi különválásunkat azzal a megokolással, hogy manapság mindenütt kibővíteni igyekeznek a gazdasági területeket gyarmatok útján.

S hullott a hit igéje, mint a mag.
Termő talajjára lett a kőkebel.
A szent erények fölvirágoznak,
Fenséges illatárt terjesztve el;
Tisztult az érzelem, táguult az ész,
Nemes versenyben izzadt a kéz.
Oh mert megáldá Isten a magot,
Ezerszeres áldás-termést adott.

A munka bére: tiszta öntudat,
Mely minden kincs-, aranynál többet ér,
Dicsőíté meg ősapáinkat,
De téged, Béla! az érdembabér.
Hisz' hogy küzdhessenek szépért, nagyért,
Te jelöléd ki a szent pályatért,
S hogy keblök lángja ne hamvadjon el,
Te hevítéd szived kegyelmivel.

Ez érdemid örök emlékeül
Oltárt emelt szivén a négy család,
S hogy bémutatassa majd szünetlenül
Halája legnemesb áldozatát . . .
Oltár és hála! . . . im az örökség,
Melyet áldott nagy ősinktól nyerünk! . . .
És áll az oltár . . . s rajt' nyolc századok
Során a hálatűz fönnen lobog.

S midőn e szent gyásznapon felénk
Sugárzanak a multnak napjai:
Mi is, ősz Zirc családja, eljövünk,
Téged, jó Béla, újra áldani.

Tessék hát ezek után is tagadni, hogy mi a közösségben gyarmata vagyunk Ausztriának, a mikor az osztrák kormány is azt hirdeti, hogy minket a közösségből ki nem bocsáthat, mert ez ellenkezne a kor irányzatával, amely gyarmatok szerzésére s nem a meglévők fölládozására törekszik.

Ilyen értelemben teljesen igaza van *Dipauli* bárónak, hogy ipari és agrárpolitika közt elvi különbséget nem ismer, sőt inkább a kettőnek ki kell egészítenie egymást, mert az anyaország ipara s a gyarmatország nyersterményei csakugyan mindig kölcsönösen kiegészítik egymást, olyképen azonban, hogy a gyarmat mindig alárendelt függésben marad gazdaságilag is az anyaországtól, míg önálló gazdálkodás mellett megteremtheti a maga külön iparát is s akkor éppen megfordítottja következik be az előbbi függésnek, a volt anyaország jut függésbe volt gyarmatától, mert nyersterményeit maga előállítani képtelen, míg a termelő gyarmat megszabadulván a volt anyaország iparának elnyomó hatása alól, könnyű szerrel teremthet magának virágzó ipart is nyersterményei mellé.

Ez a titka annak a szívós ragaszkodásnak, melyet minden iparos anyaország tanusít a gyarmatával való közös gazdálkodáshoz s csak a saját elhetetlenségéről szolgáltat szomorú bizonyítványt az a gyarmat, amely az önállósításhoz kínálkozó alkalmat ellöki magától csupán abból a gyáva félelemből, hogy akkor nem tud majd túladni nyersterményein, inkább megmarad tehát alamiznából tengődő koldusnak, minthogy megpróbáljon a maga erejére támaszkodva megélni.

Ilyen a mi kormánypártunk politikája, de hogy azt még sokáig folytathassa, abba másnak is lesz beleszólása s ez hathatósan közbe is fog szólni.

Vidéki hátralekosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralekaikat mielőbb beküldeni.

Jövénk, hogy lelkünk mint őrszellemed
Örökre virraszson sirod felett,
Szivünk a végtelen időközön át
Buzgón rebegje e forró imát:

»Királyok Istene! királyszolgád
Lelkének óh add meg az égi bért; —
Adj néki üdvsugárból koronát
Jó tettiért, dicső erényéért; —
Porának adj örök békés lakot,
Mig álmából fölkelte angyalod; —
S ha jó az ébredés, kegyesen add:
Fénylő testben láthassa arcodat!«

S mig így imádkozunk, királyatyánk!
Hálánk jeléül hoztunk koszorut,
Becseseb ajándékot a hiv család
Szentelt hamvadra tenni úgy se' tud,
E koszoruban mindenegy levél
Egy szent ígéretet, esküt beszél:
»Mig egy magyar cisztercita leszen,
Emléked áldja, s őrszi nagy hiven!«

— — — De hála néked is dicső király!
Hogy rendeléd e felséges napot
És fenkölt szellemed sugárinál
Mi is leróhatók a szent adót,
S midőn szived trónjánál hódolunk,
Az égbe fölrepül imaszavunk:
»Ki ősed emlékét így tiszteléd,
Örök dicsőségben éljen neved!!!«

Mészáros Amand.

Hirek.

Pécs, 1898. okt. 20.

A kaláber.

A Blau Izidor, meg a Weisz bácsi együtt klábereztek a László Kelemen vendéglőjében. Harmadik volt maga a házigazda.

Egyszer játék közben valami szóváltás támad a Blau Izidor meg a Weisz bácsi között:

— Te nem jól játszottál.
— Eh, ne tanítson maga engem kláberezni.

— Nem is tanulod te meg azt soha.
— Hallja maga Weisz bácsi! Maga engem ne sértegetsen. Előbb klábereztem, mint maga. Még akkor magának hátul gombolták a nadrágját.

— Ah, te Taksony! — nesze! pácses!
Ez a néhány szó egyszerre hangzott el. Fele a Weisz bácsi száján, fele a Blau Izidor képes felén. Hiába iparkodott őket csillapítani a vendéglős. Bizony hajba kapnak, ha idején közbe nem lép.

— Majd találkozunk a járásbíró előtt! — szólt tragikus taglejtéssel Blau Izidor s hevesen elrohant.

Legjobban restelte a dolgot László Kelemen, a vendéglős. Mind a kettő törzs vendége volt. Egyformán jó kuntsaft volt mind a kettő. S most még törvényre menjen miattuk?

Melyik mellett tanuskodjék?
Pedig oda el kell menni. Már meg is kapta az idézést.

A vasuti kupéba együtt szállt be a Blau Izidorral. Valami másfél órányira van a járási székhely. (Vicinálison.) Milyen jó volna valamivel elütni addig az időt.

— Nem volna kedve kláberezni Blau ur?
— Szivesen; de hol a »harmadik?«
— Itt a szomszéd kupében.
— Hivja át.

László Kelemen átmegy a szomszéd kocsi-szakaszba. Ott ült Weisz bácsi egymagában.

— Jöjjön Weisz bácsi harmadiknak!
— Hová?
— Ide a szomszéd kupéba.

Nem sokáig kéreti magát Weisz bácsi, hanem átbállag a szomszéd szakaszba. Az Izidor már kereste a kártyát.

— Mit? Te veled játszani én? — hökölt vissza Weisz bácsi.

— Játékban maga nekem sem ingem, sem gallérom.

És leültek együtt kláberezni.
Mikor már a harmadik kontrát adta Weisz bácsinak az Izidor gyerek, megszólal a Weisz bácsi:

— Te gyerek? Én csak öt forintot hoztam magammal. Annak a te pofonodnak az árát. Ha azt elvesztem, nem tudom, miből fizettek ki?

— Jobb is volna abba hagyni — szólt a vendéglős.

— Mit? Mit? A klábert? — rohant rá mind a kettő.

— Azt a pörlekedést. Te is bűnös voltál Izidor, maga is heves volt Weisz bácsi. Aki nyertes lesz a kláberben, az fizesse a költségeket. Bent a »Zöld Bárányban« folytatjuk. A járásbíró meg hadd várjon.

És a járásbíró csakugyan várhatott a felekre. Egyik sem jelent meg.

Bene.

Napirend 1898. október 21-én

Naptár: péntek, okt. 21. — Róm. kath.: Orsolya. — Prot.: Orsolya. — Görög-kel.: (okt. 9.) Jakab. — Zsidó: Marchesz 5. — Nap két 6 óra 13 perckor; nyugszik 4 óra 44 perckor. — Hold két délután 42 perckor; nyugszik 9 óra 34 perckor este.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: borús, eső, enyhe idő várható.
Szinház: »Jáfet tizenkét felesége«, énekes bőhózat; itt először.

— **(Küldöttségeink III. Béla temetésén.)** III. Béla és neje antiochiai Anna holnapi temetésére ma délután utaztak fel Budapestre a város képviselőjében *Vaszary Gyula* rendőrőrkapitány és *Rech György* tanácsos, a megye képviselőjében pedig *Trizler Károly*, alispán, *Országh Lajos* és *Stajevics János* megyebizottsági tagok. *Hetyey Sámuel* megyéspüspök ma reggel szintén felutazott a temetésre. Kiséretében vannak *Hanny Gábor* és *Szeifritz István* kanonok.

— **(Nyugalmozott altábornagy.)** *Stanger Vilmos* altábornagy, ki hosszabb ideig a pécsi ötvenkettedik gyalogezred parancsnokaként városunkban élt és itt közkedveltségnek örvendett, a hivatalos lapban ma közölt hír szerint nyugdíjaztatott.

— **(Árpád a pécsi anyakönyvi kerületben.)** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a belügyminiszter elrendelte, miszerint a nagykozári anyakönyvi kerülethez tartozó Árpád kisközség a pécsi I. anyakönyvi kerülethez csatoltassék át.

— **(A baja—báttaszéki hid)** ügyében a kereskedelmi miniszter nem e hó 24-én, hanem 25-én fogadja a monstre küldöttséget. Ennél fogva Pécs város és Baranyamegye küldöttségei nem 23-án, hanem 24-én utaznak fel Budapestre a délutáni gyorsvonattal.

— **(Anyakönyvvezetői kinevezés.)** A belügyminiszter a szászvári anyakönyvvezető kerületbe a házassági anyakönyvvezetésére és a házasságkötésnél való közreműködésre is kiterjedő hatáskörrel *Bene Kál* mán segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesé kinevezte.

— **(Fölrobbant dinamit-töltény.)** A gondatlanságnak ismét egy áldozata van. Tófünt történt ez a legújabb eset a következőképen: *Feik Henrik*, ottani lakos, az asztalfiókjában egy dinamit-töltényt tartogatott s mikor egyik közelmúlt délután eltávozott hazulról, a fiókot nem zárta be. Otthon csak hét éves *Henrik* nevű fia maradt a szomszéd-beli tizennégy éves *Rass Konrád* nevű fiúval. A gyerek kivette a fiókból a töltényt és odaadta *Rass Konrádnak* s játszani kezdtek vele. A következő pillanatban a töltény *Rass Konrád* kezében fölrobbant és jobb kezét összeroncsolta, úgy, hogy több heti időt fog a gyógyulása igénybevenni. A vizsgálatot az ügyben a bíróság folytatja.

— **(Személyi hír.)** Báró *Fejérváry Imre* dr. főispán tegnap este Budapestről hazaérkezett.

— **(A pénzügyigazgató Mohácion.)** *Dragonescu Döme*, pénzügyigazgató megvizsgálta Mohácson a község házában a pénztárt és a jegyzői hivatalt. Olyan nagy ott a forgalom, hogy teljes három napon délelőtt és délután el volt foglalva. A pénzügyigazgató kíséretében volt *Auguszt Ferenc* pénzügyi titkár. A vizsgálat mindent a legnagyobb rendben, pontosságban talált úgy a pénztárban, mint a jegyzői hivatalban és végül a legnagyobb meglepetésére és elismerésére fejezte ki *Klombauer Antal* főjegyzőnek, *Simonkovits Mihály* jegyzőnek, ugyisintén *Fölker József* városi pénztárosnak.

— **(A Dunába fult.)** A ki mihez nem ért, ne kontárkodjék benne, mert pórul járhat. Ennek a közmondásnak az igaz voltát hangoztatták kedden délután Mohácson, a

felső rakodónál a Dunaparton nemcsak azok, a kik értenek a vízi edényeken való járkáláshoz, hanem mások is. A Frigyes főhercegi uradalomból gabonát szállítottak falusi fuvarosok saját kocsijaikon. Ide érve a Dunaparra a fuvarosoknak kellett a zsákokat a hajóba bevinni. Hordták is szorgalmasan, vígan folyt a munka, pedig még csak lőrével sem biztatták testüket a fáradságos zsákoláshoz. *Punn Mátvás* kistaludi fuvaros egy zsákkal a bal vállán végig akarta szintén vinni terhét a tölgyfahajó oldalán, hogy a hajó hátulján levő kamrába üritse a búzát, utközben ki akart szólni társaihoz a partra, de elfeledkezvén, hogy megfordulnia nem szabad, nem lehet, ő mégis oldalt akart fordulni és eközben a vállán levő zsák a hajószoba falába ütközött. Ez a lökés ledobta a szegény fuvarost zsákoktól együtt a Dunába; néhány pillanatig kapkodott a víz után, de semmi mentő eszközt nem talált, nyomtalanul eltűnt. Társai ezenközben lármáztak, kiabáltak, nem ismerték ki magukat, mit kellett volna tenniök. Borzasztó volt hallgatni a szegény fül-doklót, a mint könyörgött, kérte, hogy segítsenek rajta. Vizen járó ember nem volt a közelben. A szerencsétlen özvegyet és öt kicsiny árvát hagyott maga után.

— **(Halálozások.)** *Szigethy Mihályné* szül. *Főző Ilonka*, rövid szenvedés után *Kaposvár*ott elhunyt. — Báró *Puchner Károly* tartalékos kapitány holttestét *Purkersdorf*ből ma szállítják haza *Bikalra* s az ottani kegyuri templomban történt beszentelés után holnap (pénteken) temetik el a maróci családi sírboltba. Az elhunytért f. hó 22-én tartják a gyászistentiszteletet a bikali, köblényi és maróci templomokban. — Városunkban ma reggel meghalt *Bartosságh Károlyné Árvay Mária*. Elhunytáról a következő gyászjelentést vettük: „Özv. Szinkovich Pálné *Bartosságh Friderika* és *Bartosságh Józsa*, Szinkovich Károly és Mária férj. *Nendtvich Adorné, Rihmer Margit, János és Károly, Szinkovich Etel, Pongrácz és Loránt, ifj. Nendtvich Andor, Mária és Ilona* bánatos szívvel jelentik édesanyjok, öreganyjok és dédanyjok özv. *Bartosságh Károlyné Árvay Mária*nak élte 77-ik, özvegyisége 28-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után, folyó hó 20 án reggeli 5 órakor történt halálát. A boldogult földi maradványai f. hó 22-én délután 3 órakor fognak a *Klimó-utca 6. sz.* gyászházban beszenteltetni s a budai külvárosi temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat a meghalt lelki-üdveért folyó hó 24-én délelőtt 8 órakor fog a szt.-Ferenc-rendiek templomában a Mindenhatóknak bemutatni. Pécs, 1898. október hó 20 án. Áldás és béke lebegjen porai fölött! — özv. *Telléry Ignácné* szül. *Glück Jozefin* ma reggel Pécsen meghalt. Hült tetemeit holnap (pénteken) délután 4 órakor szentelik be az alsómalom-utca 8. számú házában és *Szerb-Nagy-Szentmiklósra* szállítják a családi sírboltba.

— **(A koronáról.)** Nem az orleánsi herceg által keresett és vágyva-vágyott koronáról van szó, hanem arról a koronás ezüst pénzokról, mik másként nevezetnek *Wekerle tallérjainak* is. Ezekre vonatkozólag most a pénzügyminiszter értesítést küldött a törvény-

hatóságához, melyben a korona-érték számításáról, az általános érmeforgalom rendezéséről és a korona-értéknek a jogviszonyokra való alkalmazásáról szóló hasznos tudnivalók foglaltatnak, melyek az 1899-dik évben, mint törvény életbe is lépnek.

— **(Hirtelen halál.)** *Kóósz Lajos*, mohácsi szorgalmas fazekas mester, éjjel-nappal dolgozott iparában, hogy elegendő mennyiségű edénye legyen a ma megtartott siklósi vásárra. Tegnap reggel négy órakor fejezte be az égetést, a tüzet is eloltotta az égető kályhájában. Szokása szerint: „hála Istennek, hogy ennyire készen vagyok munkámmal” mondása után, be akart térni szobájába. Amint fordult, összerogyott és meghalt. Az orvosi boncolás fogja kideríteni mi okozta halálát. Özvegyet és egy kis gyermeket hagyott maga után a 33 éves fiatal iparos.

— **(Iskolai gyászünnepély.)** III. Béla király csontjainak örök nyugalomra helyezése alkalmából a ciszt. rend pécsi főgimnáziuma holnap (pénteken) d. e. 1/2 9 órakor az intézet nagytermében iskolai gyászünnepélyt tart a következő műsossal: 1. *Gyászadal* *Spohr Lajostól*. Énekli a főgimn. énekker. 2. *III. Béla király emléke*. Gyászbeszéd, tartja *Nagy Benjámint dr.*, főgimn. tanár. 3. *Ciprus-ág*, melyet III. Béla magyar király ravatalára örök hálája s kegyeletes hódolata jeléül tesz a magyar ciszterci rend. Költemény, írta *Mészáros Amand*, felolvassa *Ágh Timót dr.* 4. *Cantate, Meiszner Imrétől*, előadja a főgimn. ének- és zenekar. Az ünnepélyt 1/2 8-kor a várostemplomban gyászmise előzi meg.

— **(Uj állatrakodó állomás.)** *Brázay Kálmán* országgyűlési képviselő, nagybirtokos és érdektársainak kérelme folytán a m. kir. kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a *Barcs—pécsi* vonalon *Pellérd* állomáson egy új állatrakodó állomás felállíttassék. A kereskedelemügyi miniszternek e tárgyban leírata ma érkezett a megyéhez.

— **(Rabló cigányok.)** *Gyergyovics Miklós* szlatinai illetőségű medvetáncoltató a szabolcsi csárda mellett egy kunyhóban rendezett be magának otthont. Ott tartotta a pénzét is, a ruháival együtt egy ládában, ő maga pedig járt kenyér után. Egyik nap azután, mikor hazatért, a kunyhót feltörve s kirabolva találta. A rablók elvitték a ruháit és a ládából százharminc forint megtakarított pénzét. A rablásról azonnal jelentést tett a csendőrségnél s a nyomozás során csakhamar elfogták a rablókat *Kolompár József*, patacsi, *Kolompár György*, szabolcsi és *Petrovics Lina*, püspök-bogádi illetőségű kőborcigányok személyében. Az elfogottak a rablást beismerték, de az elrablott pénzből csak kilenc forintot tudtak előadni, meg egy vég ruhaszövetet, a mit Pécsen vásároltak. A többi pénzt mind eldorbézolták, a pénztárcát, a miben volt és a kunyhóból lopott ruhákat elégették. A rabló cigányokat bekisérték az ügyészség fogházába.

— **(Egyházmegyei hírek.)** *Pévald Vilmos*, tolna-varasdi plébánost, a kisdoroghi plébániára nevezte ki a megyés püspök. A varasdi plébániára *Trinn János*, hűgyészi segédlelkész adminisztrátornak kiküldetett. *Liebbald Lajos* kisdoroghról *Tolnára*, *Lerch István* Rácpetréről *Hűgyészre* segédlelkészi minőségben áthelyeztettek. *Csizmádia Alajos dr.* szeg-

záró segédlelkész az ottani Kath. Legényegylet elnökévé, *Cernohorszky József* segédlelkész pedig az egylet másodelnökévé kinevezettek. Végül dr. *Melhárd Dénes* pécszegyházmegyei növendékpapot e hó 28-án szenteli pappá Romában Parocchi bibornok-vikárius.

— **(Egy volt pécsi katonatiszt kitüntetése.)** Sashalmi és baranyalaki *Korbuss Gyula* őrnagy, testőrőrmester Ő Felsége magyar testőrségénél, saját kérelmére nyugalomba helyeztetett és ez alkalommal Ő Felsége az alezredesi jelleget és a katonai érdemkeresztet ajándékozta neki. A nyugalomba vonuló katonatiszt a pécsi ötvenkettedik gyalogezred kapitánya volt és mint ilyen ment át a testőrséghez.

— **(Katonai utóállítás.)** Ma délelőtt 8 órakor katonai utóállítás volt a Scholzféle söracsarnokban. Össze-vissza négy jelentkezőt vett vizsgálat alá a bizottság; két vidékit és két helybelit, bevált pedig egy vidéki és egy helybeli illetőségű. A bizottságban résztvettek polgári részről: *Majorossy Imre* polgármester, *Pintér Ferenc* tanácsnok, *Cirer Elek* dr. főorvos, *Scholtz Gyula* bizottsági tag és *Csörnyi István* jegyzőkönyvvezető; katonai részről *Horváth* és *Durália* őrnagyok, *Tircka Károly* és *Vodicky* főhadnagyok, *Hrabécy* és *Schultz* ezredorvosok és *Papanék* honvédhadnagy.

— **(Hütlén szolgál.)** *Máté* Dezső péklegény, gazdájától *Altmann József* pékmesztől, ma reggel elvitt eladás céljából három forint értékű süteményt és kenyeret. El is adta a magával vitt portékát, melynek árát a vevők kifizették. *Máté* Dezső azonban azóta nem tért vissza gazdájához, a pénzzel együtt megszökött s vele együtt tűnt el egy tizenöt forint értékű kölcsönként taliga is, melyet az egyébként is károsult gazdának valószínűleg meg kell fizetnie. Az ellépett péklegényt most keresi a rendőrség.

— **(A megszökött borju.)** Az állatok szükési mániája egy idő óta szinte járványosan lép fel. Alig mulik el egy nap, hogy egy ló, tehén vagy borju meg ne szökjék a gazdájától. Jelen hírecske hőse, egy sárga szőrű kis borju, nem a gazdája házából szökött meg. Valahonnan az alvidékről hozták Pécsre vasuton. De a kis borju — melynek egy ideig tetszett a szokatlan vasuti kocsiállítás — végre megunt az utazás és átszállással járó kellemetlenségeket s tegnap délben — etetés idején — hirtelen kiugrott a vasuti kocsiából, s futásnak eredt a város felé. Ma reggel érkezett a rendőrséghez a pécsi állomásfőnökség megkeresése a szökött borju irányában. Nem lehetetlen — ebben az emancipációs világban — hogy a kis borju nagyzási hóborttól megkapatva, valamelyik helyi szállodába tért be, kipihenni az ut fáradalmait. A rendőrség — egyébként — most nagy buzgalommal igyekszik kézrekeríteni a szökevény borjut, melynek hátsó lábára »IX« jel van égetve.

— **(A szegény Janó.)** Nagy reményektől duzzadó kebellet jött ide a szegény Janó az ő görbe falujából, ahol az egészséges arcú gömbölyű Mariánkák olyan pompás puliszkát tudnak főzni. Itt járt-kelt köztünk a szegény Janó nagy csomó üvegtáblával a hátán, s vidáman kialtozta végig az utcákon: »Ablakot csináltessenek! Ablakó . . . őt! S

mikor valahova behitták egy-egy törött ablak javítása végett, olyan boldog, olyan kimondhatatlan boldog volt a szegény Janó. Esténként, mikor már az utcákon kigyulnak a lámpák, kibandukolt Janó egy külvárosba és ott valamelyik ház kapuja alatt derült, mosolygó arccal számította össze a napi keresményt. De hogy is ne. Hiszen minden kis krajcárral, melyet félre rakhatott, közelebb jutott az ő görbe szülőfalujához, melyben a gömbölyű Mariánkák olyan pompás puliszkát főznek! S ma a vidám, szorgalmas Janó bús képpel állított be az ügyeletes rendőrbiztos elé s keservesen panaszkodta, hogy tegnap este a szigeti külvárosban, — míg ő az egyik ház kapualjában elszunnyadt — valaki az ő ablaktáblákkal tele rakott mozgó műhelyét ellopta mellőle. S most olyan bús, olyan bánatos a máskor vidám, szorgalmas szegény Janó!

— **(Halálos szerencsétlenség.)** Barcsen szombaton este a vasuti állomáson halálos szerencsétlenség történt. Egy fiatal, tizennyolc éves lámpakezelő a személyvonaton a lámpák felgyújtása végett kocsirol kocsira járván, eltévesztette a lépést és két kocsi közé zubant a tetőzetről. Az esés következtében fejét összezúzta és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy rövid kínlódas után meg is halt.

— **(Bejelentés a haláleset iránt.)** Lapunk egy barátja ma a következő levelet kapta: »Tekintetes Úr! Azon szíves Emberbaráti Nemes érzületeiért, a mellyel engem Szavaival szerentséltetett, fogadja ezer köszönetemet nyilvánítását. Minthogy ma 21-iké van, a mellyet Uraságod jelzett megbeszélésre ama szolgálatra vonatkozólag, — Egy bekövetkezett távolbani első Rokoni halál eset elfogultá tesz, de tett is már meglepőleg, a mely körben első sorban mennem kell, — Enyit Uraságod előtt a mihez tartás végett. Telyjes tisztelettel P. I.«

— **(A női kézimunkakiállítás.)** Ma este öt órakor zárták be a pécsvidéki tanítónők női kézimunkakiállítását. Az utolsó nap egész délután még óriási volt a közönség érdeklődése s számos vendég hangoztatta, hogy jó volna a kiállítást még néhány nappal meghosszabbítani. Pontban öt órakor vette kezdetét a tombolatárgyak kisorsolása, melynek eredményéről és a kiállítás bezárásáról bővebb tudósításban lapunk holnapi számában fogunk a közönségnek beszámolni.

— **(Furcsa alak.)** Valóban furcsa alak járkált ma délelőtt a rendőrség folyosóján. Az ember szinte valami angol lordnak nézhetne volna. Kockás kabátja fölött nagy galléros felhőjlesztőt viselt, mely majdnem bokájáig takarta el égszínkének nadrágját. Fehér mellénye, vérvörös nyakkendője volt, fejét pedig szélestetejű bicykli sapka ékesítette. Bajusztalan, kifogástalanul borotvált arcának kiálló részén, sárga keretű csiptetőt viselt. Egy ideig ott üdöngött a rendőrség folyosóján, szokatlan külsejével méltó feltűnést keltve. Végre, mély sóhajjal elhatározta magát — az elkerülhetetlenre, s benyitott Vaszary főkapitány szobájába, ahol csakhamar kisült, hogy a világjáró angol lord, *Stipicska Jenő* nagyváradi pincér, ki »pillanatnyi pénzzavarban« levén, kényszerutlevél irányában bátorzkodott a rendőrségnél. Meg is kapta.

— **(Megbokrosodott lovak.)** Éppen déli harangszókor, nem kis riadalmat okozott egy teherkocsi, melynek lovai megbokrosodva, örült vágatással száguldottak végig a Radonay-utcán. A kocsis nem bírta megfékezni a megvadult lovakat, s ki tudja mily szerencsétlenség történhetett volna, ha a lovak a Radonay-utca és Scitovszky-tér sarkán hirtelen be nem fordulnak, a hol a kocsi egyik kereke, az utszéli cölöpben megakadt és összetört. Ezalatt a kocsis — ki egy percre sem vesztette el lélekjelenlétét — időt nyert a lovak megfékezésére. A törött kerekű kocsival aztán lassu lépésben haladtak végig a lovak a Scitovszky-téren.

— **(A csámpás.)** Nem nálunk történt ugyan, de azért mihozzánk is eljutott a hire, rendőri körösvény alakjában. *Grieser Károly* szombathelyi lakosról szól az ének, kinek kárára valaki egy 365 frtos takarékpénztári könyvet, 21 forint készpénzt, egy láda fehérneműt, egy ezüst órát láncsal együtt elloptott. Az a valaki, aki ilyen »en gros« üzi a tolvajlás mesterségét, *Ringhoffer Károly* péksegéd, akiről a körösvény többek között azt is írja hogy »csámpás, karika lábu«. Rendőrségünk a társhatóság megkeresésére erélyesen nyomozza a tolvajt. Óvakodjatok a rendőrségtől tisztelt csámpás és karikalábu polgártársak, nehogy némely félreismerések folytán bekarikázzatok a rendőrség szíves vendéglátása körébe.

— **(A párisi világkiállítás csodái.)** Azoknak, a kik azt hitték, hogy Franciaország egészen elmerült a maga belső botrányaiba, kellemes meglepetést szerzett a francia közmunkaügyi miniszter kijelentése, hogy a párisi munkás-sztrájk az 1900-ik évi világkiállítás sikerét cseppet sem hátráltatja. S hogy a miniszternek igaza van, bizonyítja az, hogy a nagyszerű békeünnep egyik elsőrangú látványossága, az óriási kerék már el is készült. Az óriási kerék tervezője *Claremont* angol származású párisi mérnök. Hónapok óta a kíváncsiak serege tódult a Suffrenavenuere, a hol a modern technikának ezt a nagyszerű alkotását fölállították és fölszerelték. Az óriási kereket most hétfőn adták át, hogy ugy mondjuk, a közforgalomnak. A meghívott fényes közönség pont éjfél tájban foglalt helyet a gyönyörűen feldiszipított és ezer meg ezer villamos lámpával kivilágított kerék belsejében; az óriási alkotmány egyet fordult velük s vége volt a légi utazásnak, mely valamennyi résztvevőt ugyszólván mámorba ejtette. A kerék belseje modern kényelemmel van berendezve, még vendéglő is van benne.

— **(A hercegné ékszeréi.)** A franciák szeretnek eldicsekedni az ő zsenialitásukkal. Ugy látszik, olyasmivel is előljárnak ebben ami egy csöppet se szolgál dicséretükre. Tegnap éjjel például olyan kellemetlen meglepetés ért egy hercegnőt francia földön, hogy amíg egyrészt csodálhatja annak a zsenialis furfangját, aki ebben a meglepetésben részesítette, másrészt alaposan elmehe a kedve a francia közbiztonságért való rajongástól. Az történt, hogy ellopták a vonaton a sutherlandi hercegnő ékszerdobozát, amelyben 700.000 frankot érő drágaságok voltak, köztük egy 120.000 frankos gyémánt nyakék. A hercegné az este tizenegy óra husz perckor utazott el Párisból Amiens felé. Amikor a végállomásra

ért, észrevette, hogy holmijából hiányzik az ékszerskatulyája. Azonnal jelentést tett a lo-pásról az amiensi rendőrségnek és a legközelebbi vonattal visszatért Párisba, hogy ott is bejelentse a dolgot. A tolvajnak eddig semmi nyoma.

— **(Közeledik a tél.)** Még csak az őszben vagyunk, nehéz, sötét felhőkből még csak eső hull vagy csepeg a városra és a járókelőkre, de már megjelentek az utca-sarkokon a gesztenyesütő emberek, akik a tűz fölött dörzsölik össze kezeiket, melengetve a forró párában s kínálgatják hangosan a járókelőknek a friss, forró marónit. És azok, akik megkívánják a puha, omlós bélű gesztenyét, önkéntelenül is a hideg, fagyos télbe képzelik magukat, a midőn eső helyett hó hull le a felhőkből, s amely közeledik föltartóztathatlanul, nemsokára jégburkot vonva a most sárban úszó kövezetre.

— **(Akit kidobnak a börtönből.)** Halleinban még a múlt hónapban letartóztat-tak egy csavargót. A harminc év körüli tag-baszakadt munkakerülő Wauders Andrásnak mondotta magát és Rotterdambot jelezte szü-lővárosának. Iratai egyik hatóságtól a másik hoz vándoroltak és ezalatt a csavargó kényel-mesen élte napjait a börtönben. Saját állitá-sán kívül nem volt más adat, mely arról ta-nuskodott volna, hogy tényleg Rotterdamba való és így nem is toloncolhatták oda. Elha-tározották hát, hogy szabadon bocsátják. A börtönőr ezt tudtára is adta a csavargónak, kinyitva előtte zárkája ajtaját.

— Köszönöm, jól érzem itt magamat.
— Csakhogy most már el kell mennie.
— Pedig én itt maradok.

A csökönös fogoly nem is ment el ad-dig, míg az odahivott csendőrök ki nem dob-ták az utcára. A csendőröknek is ellenszegült volt és dulakodás közben elszakadt a kabátja, mellénye. Kárát a községepénztárából kifizet-ték és a határra kísérték. Wauderst már máskor is erőhatalommal kellett kidobni börtönéből, ha valahol letartóztatták.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:06	11:30
<i>B.-Szt.-Lőrincz</i>	8:48	12:12	3:40	12:07
(B.-Szt.Lőrinczről B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:15, v. v. 3:46)				
<i>Uj-Dombóvár</i> érk.	9:57	1:32	5:01	1:57
Kaposvár felé ind. gy. v. 10:08, sz. v. 1:56, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15) (Báttaszék felé sz. v. 3:10 tv. sz. sz. 2:30)				
<i>Uj-Dombóvárról</i> ind. 10:04	2:32	5:21	2:56	
<i>Budapestre</i> k. p. u. é.	1:25	8:00	8:35	8:20
		V. v.	Sz. v.	
Bares-N.-Kanizsa-Bécs felé	8:29	6:34		
<i>B.-Szt.-Lőrincz</i>	9:04	7:11		
<i>Bares</i>	10:51	8:55		
<i>N.-Kanizsa</i>	1:29	11:41		
<i>Bécs</i>	8:50	8:52		

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5:35	12:14	4:20	8:18
<i>Üszögh</i>	5:50	12:25	4:34	8:30
<i>Villány</i> érk.	6:39	1:10	5:24	9:18
(Mohács felé sz. v. 7:00 v. v. 10:35 sz. v. 1:55 sz. v. 9:51)				
Mohács érk.	7:44	11:35	2:39	12:35
Hajó közl. lefelé ind. reggel 8:30, fölfelé este 7:00				
<i>Villány</i> ind.	6:49	1:17	5:31	9:23
<i>Eszék</i>	8:08	2:25	6:44	10:40

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. október 20. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 50.8 mm. (emelk.)

Hőmérsék = 15.2 °C

» maximuma : 21.0 °C

» minimuma : 15.5 °C

Párányomás : 11.2 mm.

Relativ nedvesség : 87%

Felhőzet : 10° Str. c. n. Sr. N. E.

Szélirány s erő : N E 3.

Csapadék 24 órai : 2.2 m. nyomok ●

Borult. enyhe.

Dr. Czires.

A copf.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. okt. 20.

— A sinek mellett heverő holttest. —

Hétfőn este megjelent számunkban hirt adtunk egy halálosvégű vasuti elgázolásról, mely a bonyhádi állomás után következő első ór-

háznál történt. Ugyanis egy összezuzott női holttestet találtak a sinek mellett s az asszonyt az arra robogó vonat gázolta el. A holttest aztán ott hevert a sinek melletti árokban egészen hétfőig s csak kedden temették el, mert a bonyhádi hatóság nem tudta, mit csináljon a holttesttel.

Ez az eset legújabb megnyilatkozása a hivatali copfnak, mely a törvény rideg betűivel törődik csak és még a holttestre is paragrafusokat húz rá.

Ugyanis az eset a következő:

Szombaton este félhét órakor történt a halálos szerencsétlenség a 76-os számú Őrháztól kétszáz méternyire. A vasuti űr vette észre az esetet, a ki aztán jelentette is az esetet az előjárásnak. A községi előjáróság vasárnap hirül adta a dolgot a közigazgatási központnak, honnan a szokásos bizottság aztán ki is ment a baleset színhelyére.

A sinek melletti árokban találták az összezoronsolt női holttestet. És itt következett aztán a bökkenő.

A bonyhádi állomás első űrháza a 76-os számú s ettől csak kétszáz méternyire van a hely, a hol a holttest, feküdt. Igen ám, de ez a terület már Baranyamegyéhez és a pécsváradi járáshoz tartozik s a törvény szerint ahhoz a tolnamegyei hatóságnak semmi köze; hozzá nyulnia nem szabad, hanem tegyen vele, a mit akar Baranya, mert hiszen az ő területén fekszik a holttest és ott történt az eset is.

Es a bizottság nem is tett semmit. Ott maradt a holttest a sinek melletti árokban — további intézkedésig.

Ez a további intézkedés persze időt vett igénybe, bár sürgönyileg jelentették a dolgot a pécsi forgalmi főnökségnek. A forgalmi főnökség a halott feletti illetékesség ügyében aztán a vármegyei központhoz fordult; innen pedig Pécsváradra rendelet ment ki a szolgál-

birósághoz, hogy intézkedjék a hulla felől. A pécsváradi szolgabíró azután elvégezte azt, a mit a bonyhádi is megtehetett volna, ha a törvény abszurd parancsaiba nem kapaszkodik, épen úgy, mint a régi pandurvilágban, mikor a pandurok a szegénylegényt egész a határig üldözték s ott hagyták futni, hogy hadd kergesse tovább a szomszéd vármegye. Így esett aztán, hogy a holttestet csak kedden temették el; ekkor juthatott pihenőre a hatósági copf miatt az Isten szabad ege alatt az árokban két napig heverő holttest!

Hogy a szerencsétlenül járt asszony ki volt, még nem tudják. Őreg, ugy hatvanöt éves lehet; egyszerű, szegényes ruházat volt rajta mert — amint megállapították róla — alamizsnából tengette életét. A vizsgálat eddig annyit állapított meg, hogy a Döry-féle uradalomba szokott járni s a végzetes eset előtt Dombóvárról indult el. Sásdra akart menni, azonban csak tíz krajcárja lévén, csak Nagymányokig váltott jegyet s onnan gyalog folytatta útját a sinek mellett Hidason át egész Bonyhádig. Itt szembe jött vele az esti tehervonat s az öreg asszony a sötétben csak akkor vette észre a robogó vonatot, mikor már a füstöt hányó lokomotív közvetlen közelébe ért.

A vasszörnyeteg elütötte az öreg asszonyt és testét összezúzva dobta le a vágányok melől az árokba.

Ott talált rá a vasuti űr és ott is hevert a hivatalos copfos eljárás lassúsága miatt, míg kerek negyvennyolc óra után elszállították és örök nyugalomra tették ismeretlenül.

Most majd aziránt fogyasztódik tinta és papíros, hogy ki volt az áldozat és hová való illetőségű volt s van-e még életben valami hozzátartozója s majd ha mindez meg lesz állapítva, akkor kerül le a napirendről az eddig is sok viszontagságon átment szomorú történet.

Művészet, irodalom.

○ **Dreyfus kapitány.** Színészeink tegnap este nagy urak voltak. Tessék csak elképzelni, mikor *Bognár János* őrnagy (Patty du Clam), *Balla Kálmán* detto (Walsin gróf), *Perényi József* ezredes (Daboville), *Bérci Gyula* dacapo (Henry), *Peterdy Sándor* alezredes (Picquart), *Bihari Ákos* kapitány (Dreyfus), *Delli Lajos* orosz követségi attaché (Morenheim), *Hunyadi József* (Zola Emil) és főképp *Ernyei Emil* (Scheurer Kesztnér tanácsos). Ezeket a nagy urakat, kiket a mai kor történetcsinálói erőnek erejével történelmi nagyságokká akarnak tenni, fényes katonai uniformisokban a sugó után minden műgörltetés nélkül játszották meg színészeink s bizony kár is lett volna pazarolniok ezekre a bábalakokra fáradságukat. Komoly alakításra csak két szerep ad alkalmat a darabban; Dreyfus Lucie, kit *P. Kovács Mariska* játszott s játékaért többször kitapsolták és az a bizonyos fátyolos hölgy, kinek szerepében *Angyal Ilka* kimutatta, hogy még a legrosszabb szerepet is meg tudja játszani. A színház tele volt; a zsufolt karzat Dreyfus-lázban szenvedett; a földszint asszonyai itatták az egereket a szentimentális jeleneteknél; szóval a rémdráma bevált, de másodszor — azt hiszük — senki sem szenved végig, aki egyszer látta. (→)

○ **Baranya multja és jelene.** *Várady Ferenc* monografiájából most jelent meg a II. kötet XI. füzet, melyben *Németh Béla* befejezi a megye történetét. A török kiűzésétől a

ag-
S
az,
igu
ké-
ont
óta
re,
erü
ási
igy
fé-
zet
zer
a;
ge
st-
el-
e,

n-
k-
en
e.
e-
gy
lis
e-
a
az
di
o
y
é
el
a

szabadságharcig terjedő ötödik fejezet végződik a füzetben s a szabadságharctól a legújabb időkig terjedő hatodik fejezet is befejeződik s a tudós szerző így végzi munkáját: »Leteszszük a tollat s átadjuk a jövő irónak.« A hangulatot emeli a befejező kép: a pécsi Mindenszentek temploma. A füzet képekben különben is igen gazdag. Első *Király József* pécsi püspök arcképe, a püspöki palotában őrzött festmény után. Ezután jön *Gaál József*, Baranyavármegye főjegyzőjének arcképe, mely a Kardos Kálmán hidasdi kastélyában őrzött festményről készült. Majd *Szepessy Ignác* báró pécsi püspöknek a püspöki palotában őrzött festményről készült arcképe. Ott látjuk *Koller József* nagyprépost arcképét; *Siskovich József*, Baranyavármegye alispánjának arcképét, mely a vármegye közgyűlési termében őrzött festmény után készült; ifjabb székhelyi *Majláth György*, Baranyavármegye alispánjának arcképét, melynek eredetije a »Pécsi Takarékpénztár« tulajdona; *Kardos Antal*, Baranyavármegye másodalispánjának arcképét, Kardos Kálmán birtokában levő festmény után; *Scitovszky János*, pécsi püspök, későbbi hercegprimás arcképét, a püspöki palotában őrzött eredeti után; *Batthyány Kázmér* gróf főispán arcképét, melynek eredetije a vármegye közgyűlési termében van. Továbbá a belvárosi templom képe, *Nagy József* pécsi polgármester arcképe, *Percel Miklós*, volt főispán, *Kardos Kálmán* és hidasdi kastélya, *Szily László* volt alispán arcképe foglal helyet a füzetben. Ott vannak *Fejérváry Imre* báró főispán, *Trixler Károly* alispán, *Majorossy Imre* polgármester, *Dulánszky Nándor* néhai pécsi püspök arcképei is. Végül a *karapancsai császárvadászat* képe a királylyal, a német császárral, és Frigyes főherceggel és családjával látható; valamint *Pécs város millenniumi képe*, a főpapok hódolata a király előtt a székesegyházban, annak felszentelésekor. A füzet ára 30 krajcár. Megrendelhető *Várady Ferencnél*.

○ **Jáfet tizenkét felesége.** Holnap (pénteken) este lesz a premiérje *Mars* és *Desvallières* francia komponisták érdekes bohózatának, a »Jáfet tizenkét feleségé«-nek. A darab a következő: Egy *Paterson Jáfet* nevű uriemberről van benne szó, aki Párisból kivándorolt Amerikába a mormonok közé, ahol tudvalevőleg a soknejűség divik. Ott szert tett tizenkét feleségre. akikkel vígan tölti napjait. De azért szíve néha visszahuzza Párisba, a szajnantenti Babylonba és ilyenkor egy-egy pikáns kalandtól egyáltalában nem huzódik. Utoljára azt füllentette odahaza, hogy a konzervgyárosok nemzetközi kongresszusára kell átvitorláznia az ó-világba. A tizenkét feleség erre gyanúprérelt és titokban követte Jáfet urat. Párisban Jáfetnek arra van legtöbb gondja, hogy nagybátyja, *Baliveau* rendőrbiztos valahogy meg ne tudja, hogy feleséges ember, különben kitagadja. De mint minden, úgy a tizenkét feleség is naptényre jó, sőt mi több, az egyikről, *Arabelláról* kisül, hogy mielőtt a mormonok honában letelepedett, Európában énekesnő volt és egymásután két férjet is megszalt, köztük *Baliveau*t. Jáfet tehát már a harmadik férje ennek a fiatal hölgynek, aki, úgy látszik, Európában is meghonosította a mormon erkölcsöket. Jáfet eszerint feleségül vette nagybátyja hitvesét. *Arabella* különben nem *Baliveau* után közvetlenül lett neje *Jáfet*nek; amazz először egy *Cassoulet* nevű tenoristával csalta meg, aki azután feleségül is vette. Utóbb *Cassoulet*-t is a faképnél hagyta és a szegény emberből házasságközvetítő lett. A harmadik férj, *Paterson Jáfet* tehát most

Párisban van és tudtán kívül a tizenkét feleség is. Ez utóbbiak vissza sem tértek többé a mormonok közé, mert *Cassoulet*, a »Házassodjunk« című iroda tulajdonosa, mindannyiokat férjhez adta és pedig tisztességes európai mód szerint. Ennek következtében *Jáfet* ur ismét szabad lesz, de hogy megkapja-e valamikor nagybátyja vagyonát, nem bizonyos, mert *Baliveau* megőrül és így lehet, hogy egy sokkal közelebbi örököse fog születni.

Törvénykezés.

§ **Vizsgálóbírák kirendelése.** Az igazságügyminiszter az 1891. XVII. törvénycikk 23. §-a alapján a pécsi kir. ítélőtáblához tartozó kir. törvényszékekhez vizsgálóbírákú kirendelte: 1. a kaposvári kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: *Kazinczy Gábor* kir. törvényszéki bírót; 2. a pécsi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul: *Keresse Miklós* kir. törvényszéki bírót; állandó helyettesül: *Finkei Pál* kir. törvényszéki bírót; 3. a szegvárdi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul dr. *Szabó Gyula* kir. törvényszéki bírót; állandó helyettesül: dr. *Sonnewend Frigyes* kir. törvényszéki bírót.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október hó 20-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén *Kardos Kálmán* elnököt.

Polónyi Géza kijelenti, hogy a király azért áll oly magas piedestálon a világ előtt, mert mindig az igazmondást tartotta szem előtt s első sorban ezt követeli kormányától, de a kormány mindent tesz, csak igazat nem mond. A függetlenségi párt belátta, hogy minden eszközt fel kell használni, hogy megtanítsák Bánffy-t ennek alkotmányos konzekvenciájára, a távozásra. (Taps.) A többséget, amely mindent vakon megszavaz, már régen el kellett volna kergetni.

Kardos elnök figyelmezteti a szónokot, hogy ne használjon ilyen kifejezéseket.

Polónyi azzal végzi beszédét, hogy Bánffy kezében az alkotmány veszélyben van, azért nem fogadja el a javaslatot. (Taps és éljenzés a baloldalon.)

Horánszky Nándor hangsúlyozza, hogy hiába bizonyítják Bánffyra, hogy nyilatkozatait az osztrák kormány meghazudtolja, Bánffy erre vagy hallgat, vagy tagad. Magyarország kvótáját emelni nem szabad s Bánffy ezt mégis kilátásba helyezi az osztrákoknak. Azt a fegyvert, a melyet az indemnityvel nyerne, nem szabad a kormány kezébe adni, mert visszaélhet vele. Nyilatkozzék előbb terveiről. Keserűen szól azután a kvótabizottság eljárásáról, mely máról holnapra megváltoztatta nézetét s belement a kvótaemelésbe. Ezért mondott ő le a hetes albizottsági tagságról is. Nyilatkozzék a kormány, ezt önzetlenül követeli, mert hisz *ugy is szándéka bucsut mondani a politikai pályának.*

Horánszky beszédére öt perc szünet következett, amely alatt *Lukács* pénzügyminiszter, kit *Horánszky* beszéde láthatólag meghatott, e szavakkal sietett ez utóbbi felé: »Nem beszélhetünk, mert folygújtanók vele a szomszéd házáat.« Erre az etlenzékiek közül valaki megjegyezte: »Inkább a szomszéd háza égjen, mint a mienk.«

Lukács erre így folytatta: »Nem nyilatkozhatunk, nem leplezhetünk le mindent, mert ő felsége oly dolgokat tudna meg, a melyek lehetlenné tennék a kiegyezést, azt pedig talán ti sem akarhatjátok lehetlenné tenni.« Majd ezt mondta a miniszter: »Ha azonban az osztrákok a javaslatokon módosítást tesznek, akkor tudni fogjuk kötelességünket.«

— Fából vaskarikát csináltok — jegyezte meg erre *Biró Lajos*.

-- Nem fából vaskarikát, — felelte a miniszter — hanem azt teszszük, amit a törvény megkövetel.

Szünet után *Major István* beszélt a javaslat ellen, mire az ülés véget ért.

Legközelebbi ülés szombaton lesz.

TÁVIRATOK.

— **Budapest polgármesterei a király előtt.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Ő felsége a király ma fogadta a székesfőváros polgármestereit. M. este Budapestről Bécsbe utazik s hétfőn visszatér.

— **Pestis-megbetegedések Bécsben.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Bécsben a *Nothnagel* kórházi orvos szolgálja pestisben meghalt. Utána most még két ápolónő is megbetegedett a közkórházban pestises tünetek között.

— **A francia miniszterelnök lemondása.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Párisban az »Eclair« szerint hire jár, hogy *Brisson* miniszterelnök mindjárt a kamarák összeülése után meg akarja kezdeni a belpolitikai vitát és indemnítást igyekszik nyerni. Azután pedig bejelenti, hogy személyes okok arra kényszerítik, hogy beadja lemondását. A kamarától jóváhagyott politika folytatásával *Faure* elnök állítólag *Bourgeois* minisztert bizná meg.

— **A román érsek-választás.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az elhunyt *Román Miron*, nagyszebeni érsekmetropolita helyére három hónap mulva választanak új érseket.

KIR. TÁBLAI ÉRTESEITŐ.

1898. évi október hó 17-én s köv. napjain elintézett ügyek.

(Rövidítések magyarázata: hh. = helyben hagyva, mv. = megváltoztatva, rmv. = részben megváltoztatva, fo. = feloldva, rend. = rendkívényileg vissza, ms. = megsemmisítve, rms. = részben megsemmisítve, vu. = visszautasítva, hna. = hely nem adatott.)

I. Polgári tanács.

Előadó: *Pilch Antal*.

- III. 2145. Báltaszéken elhalt *Schulc Konrád* hagy. ügye. — rend.
2295. Báltaszéken elhalt *Schvarc János* s t. hagy. ügye. — rend.
2313. Siklóson elhalt *Cifra Mihály* hagy. ügye. — hh.
2380. Duna-Szt.-Györgyön elhalt *Mácsik Sámuel* s n. hagy. ügye. — mv.
2458. Velinben elhalt *Nagy Antal* hagy. ügye. — rend.
2496. Nemes-Bükön elhalt *Szinkovits János* hagy. ügye. — hna.
2499. Megyeren elhalt *Polacsik Salamon* hagy. ügye. — mv.
2515. Nemet-Keéren elhalt *Rauth Ferenc* hagyatéki ügye. — hh.

Előadó: *Kaufmann Nándor.*

- V. 2043. Jung György — Jung Györgyné megtámad. — hh.
2069. Schwabich Ferencné — Nonvic Károly igény. — vu.
2095. Weisz Ignác — Ujvári Irma s t. 157 forint 67 kr. — hh.
2129. Gottlieb Jakab — Mózes János s n. 31 frt. — hh.
2183. Schütz György — Hivert Ignác s n. 1114 frt 28 kr. — hh.
III. 2547. özv. Molnár Mihályné — néh. Molnár Mihály öröks. végr. — mv.

II. polgári tanács.

Előadó: *Rökk Gyula*

- V. 1595. kk. Steszlin Anna s t. — Anek István s t. öröks. — rmv.
1676. Fodor Jakab — Körmendy Sándor 5000 frt. — mv.
1741. Nyul Istvánné — Nagy Gál János tör. — hh.
III. 2108. Jambrick Alajos — Krasz Imre végr. — hh.

Előadó: *Graff Károly.*

- III. 2111. Csárdás Juli s t. tjog. bek. — rend
2117. Novák Mihály s t. » » — mv.
2119. Dr. Tamás János — Barics Ilona zjog. előj. — hh.
2125. Frank S. I. — Hegedüs János s t. zjog. bek. — hh.
2137. Trautmann Mihály s n. — Trautmann Menyhért zjog. bek. — rend.
2143. Rigó Sándor — Rigó József tlkv. ügy. — rend.
2157. Mohácsi takptár — Püspök András zjog. bek. — hh.
2161. Greiner Sámuel — Ujj András zjog. bek. — hh.
2408. Siklósi szt. Ferencendi-szerzet — Klausz Paulina s t. végr. — rend.
2409. Bodonyi Juli — Bodonyi Ferenc végr. — hh.
2423. Fischer Gusztáv — özv. Österreicher S. Jenőné végr. — mv.
2443. Tombi János s t. tjog. bek. — hh.
2444. Lőrinc József s t. » » — hh.
2452. Müller Izrael — Reisinger János végr. — ms.

Előadó: *Zsabokrszky Ferenc.*

- V. 1597. Schlemmer Mihály — Schlemmer György tjog. — hh.
2176. Kormócy András — Marcai Erzsébet okir. érvényt. — rmv.
2236. Jankó Vendel — Bozó János teherm. — hh.
2238. Józsa Imre — Józsa József s t. tjog. tör. — hh.
2251. Csizmadia János s t. — Popper Sámuel s t. tör. — hh.

Büntető tanács.

Előadó: *Böcz Alajos.*

- V. 2585. Stern László k. t. sért. — vu.
2586. Pál János » » » — hh.
2589. Resch János becs. sért. — vu.
2590. Ochs Henrikné k. t. sért. — hh.
2601. Horváth Lukács k. t. sért. — hh.
2638. Dömötörfi András s t. k. t. sért. — vu.
2639. Csór Józsefné becs. sért. — vu.
2640. Fekete József s t. k. t. sért. — hh.
2642. Bene Antal s t. » » » — hh.
2687. Prendtner József s t. k. t. sért. — vu.
2711. Tormás Istvánné » » » — hh.
III. 2490. Pásti Mihály s t. lopás. — ms.
2491. Madarász József s t. s. t. sért. — hh.
2492. Bognár János org. — hh.
2495. Kircz Katalin rágalm. — mv.
2511. Varga Gergely sikk. — mv.
2512. Koller Pál ing. vagyon rong. — ms.
2514. Jakob Ferenc s t. szem. szab. sért. — hh.
2522. Deutsch Adolf s t. becs. sért. stb. — rend.
2562. Szentés Jánosné s t. lopás. — hh.
2576. Ór. Kondor Jánosné s t. rágalm. — hh.

Előadó: *Cziglányi Béla.*

- V. 2548. Halász Lajos vétk. buk. — rend.
2918. Plettner István s t. többr. lopás. — hh.
2919. Stojka János s t. hat. ell. erősz. — hh.
2941. Marsecz Pál magán okir. ham. — rmv.
III. 2500. Teibler Anna rágalm. — rmv.
2515. Klobosza Károly suly. testi sért. — hh.
2578. Kis József s t. » » » — ms.
2594. Fehér János » » » — hh.
2931. Rézmann Erzsébet lopás. — hh.

Elintézésre kitűzött ügyek.

Bejelentések 1898. évi október hó 24. s köv. napjaira.

I. Polgári tanács.

Előadó: *Pilch Antal.*

- V. 2042. Kalsán György s t. — Kalsán Rókus s t. ing. tjog.
2044. özv. Dallos Józsefné — Dallos József ing. birt.

2217. Koch Péter s t. — Nagy-Nyárad község kárta.
2546. Turony község határbeli tagosítás.

Előadó: *Tóttóssy Béla.*

- V. 2182. Andics Sára — Dávid István háss. felb.
2200. Horvát Mihály — Bener Mária » »
2233. Berec Sarolta — Hegedüs Károly » »
2254. Nickl Margit — Novotny Mihály » »
2345. Semelroth Máté — Piller Matild » »

Előadó: *Kaufmann Nándor.*

- V. 2122. Hirschmann A. cég — Friedauer Vorschusz verein 5750 frt.
2199. Krenusz Magdolna s t. — kk. Krenusz János s t. öröks.
2592. Samek S. — Patzák József s fia csőd ügy.
2600. Steiner Ilona — Geró Antal csőd ügy.
III. 2590. Tóth Illés és Péter — Fülöp András végr.
2593. Schunk Sebestyén — Schunk Krisztina s t. végreh.

II. Polgári tanács.

Előadó: *Rökk Gyula.*

- V. 1968. Dr. Duk József — Schwarc János 897 frt 98 kr.
1998. Dályok község — Ujlaki Géza jogviszony megállap.
2046. Deáky Rozália — Deáky Sándor s n. 593 frt.
2047. Balogh Mihályné s t. — Balogh Imre s t. öröks.
2067. Somogyi István s t. — Edelényi Erzsébet zjog. tör.
2107. Kovács Buli János — Kovács Buli Mihály s t. 600 frt.

Előadó: *Graff Károly.*

- V. 2197. Takszár Flórián s n. — Neumann Miksa szerz. érvényt.
III. 2163. néh. Kollay Rókus hagy. ing. örökösei tjog. átírás.
2201. Dr. Scheffer Sándor — Vadász Imréné zjog. tör.
2272. Várpalotai takptár — Baranyamegyei közs. és körjegyzői nyugdíjalap zjog. tör.
2302. Mohácsi takptár — Antalovits Jakab zjog. bek.
2332. Somogyi János — Jankó Ignác zjog. előj.
2389. Pécsi takptár — Hohmann János s n. végr.
2392. Szivér István — Istokovits Anral s t. »
2445. Kovács Péter — Széni Antal »
2477. Dürkopp s t. bécsi cég — Obetkó Gyula »

Előadó: *Zsabokrszky Ferenc.*

- III. 2426. Mazsics Lujza — Boskovits József végr.
2427. Pollanec Antal s t. — Mazsics Lujza végr. mszűnt.
2433. Magyar jelzálog hitelbank s t. — Szenitzey Ödön végr.
2474. Magyar jelzálog hitelbank s t. — Szenitzey Ödön végr.
2605. Kohn Miksa — Markolyevits János s t. végr.
2635. Dr. Noszlopy Gáspár — Pfeifer Zsigmond végreh.

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 2142. Vidovics Flórián — özv. Zserdin Mátyásné birt. per.
2184. Dr. Freund Ignácné — Paskusz Ignácné s t. 541 frt 39 kr.
2196. Tóth Erzsé — Gerencsér István s n. birt. per.
2261. özv. Spolarics Györgyné — Györkö János s n. birt. per.
2331. Hirschel Ede — Csáktornya község 86175 frt 60 kr.
III. 2134. Ács József — Világos György 3 frt 80 kr.
2186. Szivér István — Sesics István végr.
2308. Szakács Katalin — Loncsarics Melkó végr.

Büntető tanács.

Előadó: *Böcz Alajos.*

- III. 2577. özv. Ledő Mártonné rágalm.
2579. Feldheffer József s t. »
2591. Vellák Vendel lopás.
2595. Molnár Mari »
2599. Schneider Fülöp rágalm.
2626. Kuróci Ferenc s t. sikk.
2629. Dömötörfi Ferenc »
2630. Hermes József s t. lopás;
2652. Csallós Márton s t. »
2653. Brunn Imre sikk.
2661. Rédei Mihály s t. lopás.
2667. Kecskés György »
2681. Weil Károly s t. rágalm.
2684. Pranic József közcs. ell. kih.
2698. Misics Károly lopás.
2702. Szöllösi Antal s t. »
2723. Vági Istvánné »
2728. Hetesi Imre s t. »
2785. Petermann Henrik »
2787. Glaner Jakab hat. ell. kih.
2788. Dobrovsky Andor közcs. ell. kih.
2791. Hodos János közegész. ell. kih.

Előadó: *Cziglányi Béla.*

- V. 2553. Horváth István közokir. ham.
2588. Simon István m. okir. ham.

2872. Haberényi Pál család, okir. ham.
III. 2637. Hranyc József lopás.
2703. Csondor Mihály sikk.
2727. Apáthy József s t. »
2884. Schmidt Ádám suly. t. sért.

Előadó: *Angyal Pál.*

- V. 2523. Császár János s t. hat. ell. erősz.
2539. Varga Mihály lopás.
2560. Desgyek János »
2608. Paplovics Miklós s t. halált ok. suly. t. sért.
2633. Gál János lopás.
2665. Zadravec István közokir. ham.
2643. ifj. Fata Ferenc nyilv. rágalm.
III. 2551. Tóth Károly (Gerencsér) lopás.
2592. Balog József s t. »
2654. Kelemen János »
2668. Rajna György becs. sért. stb.

Előadó: *Nábráczky Lajos.*

- V. 3533. özv. Süle Istvánné s t. sikk.
2540. Tóth János s t. suly. t. sért.
2570. Varga Jánosné gond. ok. emberölés.
2604. Lövey János zsarolás, becs. sért.
2743. Vörös Mihály s t. közokir. ham.
2972. Göllöncsér János m. okir. ham.
3018. Pappert Ferenc hiv. sikk.
III. 2593. özv. Gyulai Ferencné rágalm. és becs. sért.

Előadó: *Varga Nagy István.*

- V. 2554. Vaskó Mihályné m. okir. ham.
2603. Lázár István s t. suly. t. sért. stb.
2632. Tóth János lopás.
2741. Kunics Ferenc »
III. 2631. Horváth Márton s t. szem. szab. sért.
2662. Pill János s t. becs. és m. lak sért. stb.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

3 tuczat 5 forintért

valódi francia

Gummi vagy halhólyagot

a legfinomabb minőségben szállit a »Nagybani-gummi-áru raktár« IX. ker., Üllői-ut 21. szám. Szétküldés titoktartás mellett utánvétellel, nem tetsző árukért a pénz visszaadatik.

Csak még november 1-ig.

Üzletem teljes felhagyása miatt, rak-táramban dusan felhalmozott, **diszesen kiállított és jó minőségű**

bútoraimat

minden elfogadható áron eladom.

Különösen nagy választék, **ebédlő és hálószobák** berendezésére, **fényezett szekrények, ágyak stb.** a legjutányosabb árt.

Kérem az igen tisztelt bútor vásárlókat, hogy mielőtt szükségleteiket beszereznek, bútoraim szoliditása és olcsóságáról meggyőződést szerezni sziveskedjenek.

Teljes tisztelettel

Miszury József

bútor-asztalos

Pécsett, Kossuth Lajos-utca 17 sz.